

[Justitsministeren.]

ligger til grund for lovforslaget, og er enig i lovforslagets tendens, men at jeg på den anden side ikke kan gå ind for, at lovforslaget gennemføres på det foreliggende grundlag, og jeg skal tillade mig at uddybe denne opfattelse.

Også jeg mener, at det er nødvendigt at tage spørgsmålet om en liberalisering af reglerne om adgang til svangerskabsafbrydelse op til behandling. Det har jeg allerede i besvarelsen af et spørgsmål givet udtryk for. Begrundelsen herfor er efter min opfattelse ganske enkel: for det første opfylder den gældende lov ikke de humanitetskrav, jeg mener man må stille til en sådan lovgivning. Den medfører, at et betydeligt antal ulykkelige kvinder tvinges til at gennemføre svangerskaber, der betyder alvorlige menneskelige og sociale belastninger for dem. Jeg tænker ikke mindst på de aldersmæssige ydergrupper, nemlig dels de helt unge piger, dels kvinder i fyrrerne, der måske har haft et betydeligt antal fødsler, og som lever under forholdsvist dårlige sociale forhold. For det andet er det formentlig nødvendigt ved siden af andre midler også at benytte en liberalisering af svangerskabsloven som et middel til at begrænse antallet af illegale aborter, som jo jævnlige foretages under mindre betryggende forhold.

Også på et tredje punkt vil jeg give min tilslutning til forslagsstillernes betragtning: den nuværende ordning, hvorefter der gælder vidtgående forbudsregler mod abort, samtidig med at disse regler i praksis ikke lader sig håndhæve, er en belastning af respekten for den strafferetlige retshåndhævelse og for så vidt en meget betænkelig ordning.

Jeg er altså enig med forslagsstillerne i, at en udvidelse af adgangen til svangerskabsafbrydelse bør søges gennemført; men når dette standpunkt er taget, står tilbage spørgsmålet om, hvorledes denne liberalisering skal foretages. Her melder sig 2 hovedmuligheder: man kan udvide de gældende indikationer, derunder navnlig anerkende en eller anden form for social indikation, eller man kan i den første del af svangerskabet indrømme den gravide kvinde ret til selv at bestemme, om hun vil have sit svangerskab afbrudt. Forslagsstillerne har

valgt den sidste udvej, og samtidig vil man hjemle en vis adgang til svangerskabsafbrydelse også i den senere del af svangerskabet. Her er adgangen til svangerskabsafbrydelse knyttet til det helt ubestemte kriterium „ganske særlige hensyn“, og det er ikke sagt, hvem der afgør, om sådanne hensyn foreligger. Der er imidlertid ingen grund til nu at gå nærmere ind på dette mindre heldige punkt i lovforslaget; jeg skal holde mig til det centrale, som er indførelse af retten til på nærmere bestemte vilkår at få svangerskabet afbrudt i dettes første 12 uger.

Jeg har nogen forståelse for dette standpunkt. Der er tidligere fra sagkyndigt hold peget på vanskelighederne ved at administrere en ordning med en social indikation, og i konsekvens heraf er der givet udtryk for, at valget formentlig måtte stå mellem en ordning svarende til den gældende og en ordning som den, lovforslaget indeholder. Det er vel netop således, forslagsstillerne har set problemstillingen. Jeg kan tilføje, hvad forslagsstillerne sikkert er bekendt med, at der er erfaringer fra udlandet, der viser, hvorledes en anerkendelse af den sociale indikation i praksis kan føre til fuldstændig frihed for kvinden til selv at bestemme, om hun vil gennemføre sit svangerskab eller have det afbrudt. Der er imidlertid også lande, hvor man, så vidt vi kan se, har kunnet beherske en social indikation.

Selv om jeg som sagt forstår forslagsstillerens standpunkt, er jeg ikke parat til at støtte lovforslaget uden nærmere undersøgelse og overvejelse, og forslagsstillerne bør ikke fortænke mig eller andre med samme opfattelse heri. Lovforslaget betegner et meget radikalt brud med den gældende lovgivning og med de synspunkter, denne lovgivning bygger på. Hvor radikalt det er, ses vel bedst deraf, at det, bortset fra Sovjetunionen og Ungarn, vistnok savner side-stykke i fremmed lovgivning. Det er for mig klart, at en ændring af denne rækkevidde må kræve en nøje forudgående prøvelse.

Jeg skal ikke gå i enkeltheder med lovforslaget eller med den argumentation, der er anført i bemærkningerne og i hr. Morten Langes fremsættelsestale, men jeg vil godt opholde mig ved et par punkter. Hr. Morten Lange udtaler, at det ikke er hensigten med